

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstrijsko-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., po jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se za 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Frana Kolmana hiši, „Gledališka stolba“. Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

V Ljubljani 12. julija.

Že jedenkrat smo poudarjali, da imajo letošnje volitve v deželne zборе posebno važnost, ker so tako rekoč nekaka poskušnja za bodoče volitve v državni zbor, ki se bodo vršile prihodnje leto, ker se bode pri deželnozbornskih volitvah pokazalo, kolike so sile te ali one stranke.

Zato ni napačno, ako si malo ogledamo izid teh volitev. Izvršile so se še le v dveh kronovinah popolnem, v tretjej pa še le v mestih in trgih, vendar imajo mnogo poučnega v sebi.

Silno veliko rolo pri njih igrajo kompromisi. Posebno vladni listi kar goré za nje in vidijo blagor avstrijskih dežel že skoraj res v samih kompromisih. Zato smemo z vso zanesljivostjo sklepati, da pri teh kompromisih igra vladina roka jako važno rolo. Vlada se prizadeva povsod ustvariti nekako srednjo stranko, katera naj bi potem odločevala s svojimi glasovi v postavodajnih zastopih. Da bi člani te stranke bili sami vladni pristaši, razume se samo ob sebi.

Ravno takih kompromisov imamo pričakovati pri prihodnjih volitvah v državni zbor. Zato je jako važno vprašanje za nas, je li ugodna taka srednja stranka za razvoj parlamentizma, in ali je ugodna nam Slovanom.

Za oba slučaja moramo to zanikati, ako stvar količkaj resno preudarimo. S tem, da se ustanovi taka stranka vladnih pristašev se svobodi in konstituciji naravnost bije v obraz. Po tem namreč ne odločuje več volja prebivalstva, katero so poklicani izraževati poslanci, ampak vladina volja; v rokah vlade postane potem po načelu: „divide et impera“ srednja stranka tisti klin, ki razcepi stranke tako, da nobena nema odločujoče in prevagujoče moči, temveč da ima vlada s svojo srednjo stranko odločujoče krmilo v oblasti. Vladi se potem ni treba ravnati po željah parlamentne večine, ampak baš obratno, večina je nekako zavisna od vlade in srednje stranke.

Ta srednja stranka bode se pa navadno povsod nagibala na nemško-liberalno stran. To vidimo na Moravskem, na Spodnjem Avstrijskem deloma pa tudi pri nas. Zato od nje za naš narod nemamo nič

posebnega pričakovati. Ker pa ni odločno in izrečno nasprotna, utegne samo od pravih slovanskih rodoljubov in konservativcev privleči jih nekaj k sebi, kajti ni baš neugodno pod vladinim plaščem.

Še večja nevarnost je pa, da bi se potem, ko se bode vlada čutila dovolj močno, ne nagnila še bolj na nemško plat. In to bi ravno bilo nam najbolj škodljivo in to ni nemogoče. Kajti ni še dolgo tega, ko se je po vladnih glasilih na dolgo in široko razpravljalo, da se mora narodno vprašanje umakniti raz dnevni red, da se bode razpravljala le narodno-gospodarska vprašanja. Ako je to res program vlade, potem bi se smelo domnevati, da je vsprejet tudi smoter, s pomočjo srednje stranke pritiskati na Slovane in nazaj potiskati njih narodne težnje in zahteve.

Da ima vlada pravo resno voljo, pristno dober namen, ne trebalo bi te srednje stranke, kajti oprla bi se lahko na konservativce in Slovane. Le malo resne volje bi jej bilo treba, pa bi dobila močne konservativne večine skoraj v vseh deželnih zborih.

Tako pa je vidno iz vsega početja vlade, da jej je jedino to na skrbi, da bi jo podpirali naši poslanci, ne da bi za svojo podporo imeli kaj izdatnih koristij — a da bi s srednje stranke pomočjo okoristili se liberalci.

Kako mlačno se poteguje vlada za naše koristi in težnje, kako energično pa za nemščino ali pa italijanščino, to lahko opazujemo dan na dan, posebno markantno pa se je to pokazalo pri zadnjih dogodkih v Dalmaciji.

Premočno podkrepljenje srednje stranke ne bilo bi za nas hasnovito, kajti že sedaj, ko ni bila srednja stranka v državnem zboru še posebno silna, je bilo vsako bolj važno narodnostno vprašanje na vagi, ko bi se pa srednja stranka toli očvrstila, da bi bila odločujoča, potem bi vladi ne bilo treba opirati in zanašati se na nas, in posledice — so jasne.

Vsem tem nedostatom pa je glavni uzrok po Schmerlingu in drugovih skrpana politična modrost, ki je birokratični absolutizem preustrojila v parlamentarnega in vso ustavo prikrojila samo jedne stranki, jedne narodnosti na korist. To je tista

kletev, ki se vleče skozi naše parlamentarno življenje, dokler v tej zadevi ne bode temeljitega preobrata, tako dolgo se teh nedostatkov znebili ne bomo.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 12. julija.

Kakor se „Narodnim Listom“ poroča, izdelal se je vsled dotične interpelacije poslanca Vašaty v **ministerstvu pravosodja** načrt o rabi češkega jezika pri najvišjem sodišči.

Državno sodišče je zavrglo pritožbo nemških članov razpuščene **Pražke** trgovske zbornice proti veljavnosti novega volilnega reda.

Predsedniki klubov **moravskega** deželnega zbora so sklenili, da se bode v vsak odsek volila jedna tretjina članov iz liberalne, jedna iz srednje in jedna iz konservativne stranke.

Pri volitvah za mesta in trge v deželni zbor **bukovinski**, ki so bile predvčeraj, so izvoljeni trije vladni pristaši in dva nemška liberalca. V Radavi je izvoljen profesor Tomaszczuk, kateri je bil propal v kmetskih občinah. V Črnovicah je bil hud volilen boj, in izvoljena sta jeden nemški liberalcec in jeden vladni pristaš.

Vnanje države.

Ruski car je zaukazal, da Samogitiški grenadirski polk, kateri se je imenoval po grofu Todlebnju, še nadalje v spomin na vojaške zasluge pokojnika obdrži to ime.

Prestolni govor **bolgarskega** kneza pravi, da se je izredno zasedanje narodnega sobranja sklicalo, da se verifikujejo oblasti in se uredi deželne zadeve po volji naroda. Knez je prepričan, da bodo poslanci svojo nalogo patrijotično izpolnili in tako pokazali, da ustavno vladanje more v Bolgariji pospeševati varnost in razvoj dežele. — Sobranje je vsled sporazumljenja konservativcev in radikalcev izvolilo Karavelova predsednikom. Ministerski predsednik Cankov dal je svojo ostavko in naročilo se je Karavelovu sestaviti novo ministerstvo.

Rumunski kralj namerava v avgustu obiskati srbsko kraljevo obitelj v Belem gradu.

V **Nemčiji** so se začele politične počitnice. Zvezni svet se je predvčeraj odložil na dva meseca. Skoraj vsi člani zveznega sveta ostavijo Berlin in se podajo na razna zabavna potovanja. Ministri se tudi podajo na odpust.

V **angleškej** spodnji zbornici objavil je Fitzmaurice, da se Angliji ni potrebno zdelo storiti

LISTEK.

Knez Serebrjani.

(Ruski spisal grof A. K. Tolstoj, poslovenil I. P.)

(Dalje.)

XXXVIII. Poglavlje.

Odhod iz Slobode.

Godunov je predložil Serebrjanemu, ostati v njegovej hiši, dokler ne gre na vojno. Zdaj je storil to ponudbo prav iz srca, kajti opazujoč vsako besedo in vsak migljaj carja, sklepal je Boris Teodorovič, da ne bode nič strašnega, da se bode Ivan samo hladno obnašal proti Nikiti Romanoviču.

Da izpolni obljubo, katero je dal Maksimu, odpravil se je Serebrjani naravnost iz carskega dvora k materi svojega pobratima in dal jej je Maksimov križ. Maljute ni bilo doma. Starka je že vedela sinovo smrt in vsprejela je Serebrjanega kakor sorodnika; ko je opravil svoje naročilo, poslovil se je od nje, ona ga ni hotela zadrževati, bala se je, da se ne vrne mož, samo spremila ga je do do vnanjih stopnic z blagoslovljenjem.

Zvečer, ko je Godunov ostavil Serebrjanega v spalnici in oddaljil se, želeč mu lahko noč, dal je Mihejič popolno prostost svojemu veselju.

— Nu, bojar, — rekel je, — doživel sem nazadnje lep dan po dolgem gorji. Kajti od tistega dne, ko so tebe zgrabili, sem bil tak, kakor bi ne videl božje svetlobe! Vedno sem stikal po Moskvi in po slobodi, da kaj zvem o tebi. Ko sem danes zvedel, da si se vrnil z razbojniki, spustil sem se v tek na carski dvor; pa car je že bil na stopnicah! Prodril sem mej razbojniki do tebe, pa nesem mogel strpeti, začel sem te loviti za obleko, pa me je zagledal car. Nu, kako sem se prestrašil, nikoli ne bodem pozabil! Dve maši bodem jutri plačal, jedno za tvoje zdravje, drugo pa, da me je Bog obvaroval te čarovnice, da ni pustil, da bi se bila nad menoj taka nezgoda prigodila.

In Mihejič mu je začel vse pripovedovati, kaj je bilo z njim po razrušenju Morozovljere hiše, kako je naznanil Perstnju in ko se je vrnil v mlin, našel tam Heleno Dmitrijevno, in ponudil se spremi jo do moževega posestva, kamor so Morozova odpeljali sluge ob požaru.

Serebrjani je nestrpljivo poslušal mnogokratne umike Mihejiča.

— Vedi, Nikita Romanovič, — govoril je starec, — jaz nesem slep; če tudi molčim, pa vse vidim. Povedati moram, dragi moj, da mi ni dopalo, ko si šel k Družini Andrejeviču. Nič dobrega ne bode iz tega, mislim sem, pa tebi je tudi bilo težko, ko si z njim za isto mizo iz iste kupice pil. Saj me razumeš, gospodar moj. Če tudi, recimo, ti nesi bil kriv tega, kdo ve, kako je to prišlo, pa proti njemu je to bilo pregrešno. Nu, pa zdaj je vse drugače: zdaj ona ni nikomur odgovorna. Bog daj njemu nebesa! In mlada je ona, golobičica, da bi ostala udova.

— Ne karaj me, Mihejič, — rekel je Serebrjani nevoljen, — a povej mi, kje je ona, in kaj veš o njej.

— Prosim malo počakaj, milostljivi gospod; povem vse po vrsti. Lej, ko sem se vrnil od razbojnikov v mlin, rekel mi je mlinar: Rajska ptica je k meni priletela; odpelji jo k carju Dalmatu. Jaz z začetka nesem razumel, kaka ptica in kakega Dalmata misli; še le potem, ko mi je pokazal bojarinjo, mi je šinilo v glavo, da o njej govori. In odpotovala sva na posestvo Družine Andrejeviča. Z začetka ni bilo nič, le molčala je in oči povešala; potem je začela po tihem izpraševati o moži; a po-

nikakih naredb za varstvo trgovine s Kitajem. Sicer so se konci prošlega leta nevtralne oblasti sporazumele, da se bodo zjednili v slučaj potrebe poveljniki vojnih lačij v kitajskih vodah. — Po vsem Angleškem napravljajo liberalci velike demonstracije proti zgornji zbornici, ker je zavrgla volilno reformo. Té demonstracije broji jo že na milijone udeležencev. Za demonstracijo v Londonskem Hydeparku se je že oglasilo nad 200.000 udeležencev. Narod hoče pokazati, da je zadovoljen z vlado, in skuša tako prisiliti zgornjo zbornico k prijenljivosti. — Včeraj so imeli vsi liberalni člani spodnje zbornice shod v velikej sobani vnanejega ministerstva. Gladstone je hudo napadal zgornjo zbornico, da je na tak način zavrgla volilno reformo. Vlada bode upotebila vsa sredstva, da prodere z volilno reformo. Zato bode pa sedaj kmalu odložila zasedanje, a potem bode sklicala parlament k jesenski sesiji, da mu bode z nova predložila volilno reformo.

Na najnovejšo noto Turčije zaradi **egiptovske konference** velevali neso ničesar odgovorile. Zato so pa neki turški državniki preverjeni, da bodo sklepi konference škodljivi Turčiji, naj bodo kakršni koli. — Rusija je neki poslala svojemu zastopniku pl. Staala v Londonu nove instrukcije, katere posebno poudarjajo, da mora načrt za nevtralizacijo Egipta dajati vse resnejša jamstva, kakor so ta, katera je lord Granville v nekem pogovoru predlagal ruskemu poslaniku v Londonu.

Dopisi.

Z Dunaja 11. julija. [Izv. dop.] Danes dopoldne ob 1/2 10. uri začela se je pred izmuim sodiščem prva dinamitna pravda. Kakor sem že zadnjič poročal, zasegli so zadnji čas v stanovanjih radikalnih delavcev dinamitne bombe raznih vrst in velikosti, nitroglycerin, orožje itd. Tudi danes stoji kot zatoženec pred sodiščem anarhist Adolf Hannich, pri katerem so dobili nekaj bomb in otrovanega orožja. Z njim je tudi zatožen Josip Stražar iz Ljubljane, 22 let star, strgarski pomočnik. Na sodnijskeji mizi leže bombe in orožje, ustop je dovoljen le proti ustopnicam in te se dajo le zaupnim osobam. Na vseh hodnikih straže. Obtožbi povzame naslednje: A. Hannich iz Freiwaldau-a zakrivil je zločin veleizdaje, ker je v anarhistične svrhe imel pri sebi bombe in dva šila predelal v bodalci ter osti otroval. 23. maja je v Inomostu z revolverjem hotel ustreliti javnega stražnika v prsi in s tem se krivega storil poskušnega umora. Stražar pa je obtožen, da je raznašal in razširjal anarhistične proklamacije. Hannich pravi, da bombe ni sam naredil, nego, da mu je jo izročil socialista Krebs, ko je v Ameriko pobegnil, da ni imel nobenega slabega namena, da je osti šil otroval le za poskušnjo. Obravnava ni imela družih posebno važnih momentov. Sodišče obsodilo je Hannicha zaradi veleizdaje z razširjanjem veleizdajskih tiskovin, zaradi poskušnega umora in prestopka orožnega zakona na deset let težke ječe. Stražar bil je veleizdaje oproščen. Kar je bil Hannich veleizdaje zaradi bomb in otrovanega orožja oproščen, prijavil je državni pravnik ničnosti pritožbo, glede oproščenja Stražarja pa ne.

Iz Brežic 11. julija [Izvirni dopis] Zborovanje Brežkega učiteljskega društva v 10. dan t. m. je bilo sijajno. Povabilo se je mnogo odličnih gospodov Brežkih in vsa šolska vodstva iz vsega Brežkega okraja. Pribrumelo je ogromno število soudov in vabljenih poslušalcev, bilo jih je vseh skupaj „6“

recimo šest, med temi tudi gospod M—k, podučitelj v Brežicah; ostali štirje Brežki učitelji se zborovanja neso udeležili, temveč so celi dan marljivo poučevali. Kaj misliš „Narod“ in svet, zakaj se je udeležitev tako visoko znesla? Le za to, ker društvu predseduje gospod Ornik, ud prusko dišečega „nemškega šulferajna“, bodoči in bivši „šulinšpektor“ in spe in nadučitelj na deški šoli v Brežicah — tisti gospod, ki se za učitelje — posebno narodne — kot ud krajnega in okrajnega Brežkega šolskega sveta tako vrlo potezuje.

Ornik je trd slovenski Nemeč, sicer pa tudi Slovenec, a to le pri posebnih prilikah, takrat še tudi reče: sem deloval in bodem deloval na narodnem polji! — (za nemščino.) — Gospoda M—k in S—c, ki sta lani prva nagovarjala za izstop iz tega društva, ga letos krepko podpirata. — Tempora mutantur et nos mutamur in illis kakor se pripoveduje — ali morebiti šali — so pri tem zadostnem mnogobrojem shodu volili tudi sledeči novi odbor: predsednik g. S—c, podpredsednik g. M—k, tajnica gspd. G—s in blagajnik pa g. O—k.; to pa je vender le „slaba šala“ ravno tako tudi, da so sklenili odslej le slovenski poslovati. Čestitamo h takemu napredku — samozrtovanje, nobene sebičnosti, oj srečni narod!

Še jedno — gospod M—n, kakor je sam povedal, ni ud tega krepkega društva — ali trobi pa zdaj neki v rog gospe Pl. . . de — mu tudi čestitamo. —c.

Domače stvari.

— („Laibacher Zeitung“) ima danes lokalno notico z napisom „Des Reporters Leiden“, v katerej bi rada zagrešila par dovtipov nad osobo g. vodje tukajšnjega redarstva in v katerej izraža svojo pobitost, da ni v policijskem raportu nobene tatvine, nobenega detemora itd. S povešeno glavo odšel je reporter, kakor „eine geknickte Lilie“ (kako nežno!) z rotovža, ker ni dobil nič tacih notic. Čudno, jako čudno, da uradnega lista podajač tako hrepeni po zločinih in prestopkih, nam bi bilo v dno srca ljubo, da jih je še manj ali še bolje, da bi jih ne bilo prav nič.

— (Prepoved slavnosti v Gorici) razburila je vse narodnjake po Goriškem in pokazala izredno zavednost in odločnost Goriških Slovencev. Zadnja „Soča“ ima celo vrsto te prepovedi tikajočih se domačih stvari, izmed katerih v naglici ponatisnemo naslednje: Gospod Matija Jonko, Bolški župan in deželni poslanec, kupoval je do zdaj kolonijalno blago pri g. P. Venutiji v Raštelji ter mu je dal vsako leto 12 do 15 tisoč goldinarjev. Te dni je šel g. župan k trgovcu ter je zahteval, naj mu napravi račun; na to plača in se poslovi od g. Venutija za zmirom. Na to je šel gosp. Jonko k udovi po ranjku M. Hadolinu, ki ima štacuno kolonijalnega blaga v Gospodski ulici, in je kupil od nje blaga za okolu 2900 gold., katero jej je koj plačal. Lahko si mislimo osupnenost gospoda Venutija, kakor tudi veselje gospe Hadoline. Uzrok tej premembi je to, da je gospod Venuti podpisal protest zoper slavnost podpornega društva. — Pravi prevrat opazuje se v mestu zadnje dni. Dolgoletni kupovalci zahtevajo račune od svojih štacu-

narjev ter si izbirajo druge štacune. Prodajalci, katerim je do zdaj težko šlo, dobivajo najedenkrat kupcev, na katere niti mislili neso. Štacune, ki so bile prej polne ljudij, so včasih popolnoma prazne in prodajalci prodajejo dolg čas. Takih nasledkov ni nikdo pričakoval, ko so nekateri kričači vpili proti Slovincem. Ubogi župan mora marsikatero slišati od nasprotnih si strani. — 18.000 gl. zgubila je Gorica 6. julija, ako je res, kar so pripovedovali nekateri meščani, da bi bilo prišlo tisti dan 6000 Slovencev v mesto, in ako računimo, da bi bil pustil počez vsak Slovenec ali gost nameravane slavnosti za pijačo, jed, tombolo in drugo blago le 3 gl. v mestu. Nekaterim Goričanom se je dobro godilo in neso pomislili, da drugim bi bilo dobro prišlo 18.000 gl. v enem dnevu. Po toči zvoniti ne pomaga. — Z dežele dohajajo dopisi in ustna poročila o razburjenosti zaradi sramotne agitacije Goriške irredente proti slovenskemu narodu. Irredenta se ve da skriva svoje roke in pošilja na vrh može, ki imajo malo veljave in še menj državljanske zmernosti. Ali narod sodi dobro, od kod vse to prihaja in kam to meri. Sramota pada na Goriško mesto, ki izgublja na tak način pred poštenomislečimi tujci spoštovanje, da se ga bodo celo ogibali, boječi se, da bi se tudi njim moglo prigoditi kaj takega, kar domačinom — Slovincem.

— (Prememba posestva.) Tovarno za žične žeblice v Poljskih ulicah v Ljubljani kupil je od veletržca gosp. E. M. Mayerja veletržec z žitom g. I. Knez za 15.600 gl.

— (Po pošti vrneno ukradeno blago.) Neke gospodičini v hiši pred škofijo bila je pred nekaj dnevi ukradena zlata ura, vredna do 40 gl. Akoravno se je stvar naznanila policiji ni bilo mogoče zvitemu tatu priti na sled. Danes pa je neznan tat po pošti doposlal gospodičini uro v zavitku, da nema vsebina nobene vrednosti. V posebnem lističi pa je gospodičino še posebe okaral, naj prihodnjič svojo zlato uro bolje hrani. Tatovi, so zmirom impertinentni.

— (Kmetijsko predavanje) potovalnega učitelja g. E. Kramarja bode 13. t. m. v Črnicah, 20. pri sv. Križi v Tržaški okolici, 27. t. m. pa v Renčah.

— (Nasvet.) Nedavno smo brali v slovenskem listu, da je nekdo grajal voznjo z velocipedom po mestu in drevoredu. Morda oni voznik dotične graje ni bral, ali je pa ta fanté, katerega smo včeraj okolu osme ure zvečer videli po Lattermanovem drevoredu proti Kozlerju in nazaj poditi svoje železno kljuse, drug mladenič, toraj hočemo še mi nekaj povedati. Ni dolgo tega, ko je prijahal na dveh kolesih iz mesta, se prav močno zaletel v kostanj, kjer stoji tabla s svarilom: „Tukaj jahati je prepovedano,“ in se zvrnil. „Prav je“ reklo je sprehajajoče se občinstvo. Potem jo je pa drvil za zidom pod kostanje proti Kozlerju. Znabiti se peljeta, kadar se močno upehata, tudi v gostilno na pivo. Pa to bi mlad gospodič lahko peš storil. Sinoči zvečer je zopet jezdil fanté todi sem ter tja, gori in doli. K sreči je bilo deževno vreme in toraj malo ljudij, katerim bi bil nagajal in s svojo kljuso se vanje zaganjal. Mi svarimo resno prijatelje velocipedov po mestu in drevoredih jezdariti. Ali ni zu-

tem je pa vprašala zate, pa ne naravnost, tako po ovinku, že več kako ženske znajo. Jaz sem jej vse povedal, kar sem vedel, pa golobčica je še žalostnejša postala, povedala je glavo in celi pot ni več spregovorila. A ko sva se približala bojarjevemu posestvu na kakih deset „poprišč“,*) začela se je vznemirjati. Kaj ti je, milostljiva bojarinja, da se tako vznemirjaš? vprašal sem jo. In ulile so se jej solze. Tolažil sem jo: Ne toguj bojarinja, Družina Andrejevič je zdrav! Ali ona je še britkejšje zaplakala, ko je zaslišala ime Družine Andrejeviča. Pogledal sem na njo, pa nesem vedel, kaj govoriti. Ko sem pa omenil tebe, ustavila je pri tej priči konja. „Ne, striček, rekla je, k bojarju ne morem iti!“ — „Kaj, bojarinja, kam pa hočeš?“ — „Striček, rekla je, ali vidiš pozlačene križe, ki se vidijo izza gozda.“ — „Vidim, bojarinja.“ — „To je, rekla je, ženski samostan: jaz poznam te križe, striček.“ Začel sem jej odgovarjati, pa ona je vedno svojo gnala: pelji me, pelji me! — „Tam ostanem jeden teden, rekla je, potem pa pojdem k Družini Andrejeviču: poslal bode sam pome!“ Kaj sem hotel, peljal sem jo milostljivi gospodar, spremil sem jo tja; in izročil jo opatinji.“

*) Poprišče pomenja neko gotovo daljavo.

— Kako daleč je do samostana? — vprašal je Serebrjani.

— Od mlina je bilo kakih štirideset „poprišč“, od Moskve bode pa dalje. Gre se po tem potu, kodar mi hodimo na Žizdro.

— Mihejič! — rekel je Serebrjani: — stori mi neko uslugo. Jaz do jutri ne morem oditi, kajti moji ljudje morajo priseti carju. Ti pa še to noč odjahaj tja z dvema konjema, ne varuj ne sebe, ne konj; poprašaj po bojarinji, povej jej vse; poprosi jo, da bi vsprejela mene, da bi se na ničesar ne odločila, dokler ne govori z menoj.

— Dobro, milostljivi gospodar, dobro; ti se že bojiš, da ne bi postala nuna? Tega se ni bati, očka. Ko mine leto, pa bo nehala žalovati; drugače biti ne more, kako bi pa tudi ne žalovala po Družini Andrejeviči, Bog mu daj mebesa. Potem bomo pa napravili svatbo. Nobeno gorje ne trpi na veke, očka!

Mihejič je še to noč odšel v samostan, a ko se je jedva prikazala jutranja zora, šel se je Serebrjani posloviti od Godunova.

Boris Teodorovič se je že bil vrnil od jutranje službe božje, pri katerej je bil po navadi vkupe s carjem.

— Kaj si tako hitro ustal, knez? — vprašal je Nikito Romanoviča. — To je dobro, za nas, slobodske, a ti bil bi mogel odpočiti se po včerajšnjem dnevu. Ali morda ni bilo dosti mirno pri meni?

Pa bister pogled Godunova je kazal, da ve, zakaj ni mogel spati knez.

Prijaznost Borisa Teodoroviča, njegovo odkritosrčno sočutje k Serebrjanemu, usluge, katere mu je tolikokrat skazal, in popolnem različen značaj od družih dvornikov prikupili so se silno Nikiti Romanoviču. Razodel mu je svojo ljubezen k Heleni.

— Vse to mi je že davno znano! — rekel je in zasmehljaj se Godunov. — To sem že uganil prvokrat, ko si prišel v slobodo, iz tega, kako si gledal na Vjazemskega. In ko sem jaz nalašč začel s teboj govoriti o Morozovu, govoril si o njem jako nerad, če tudi sta bila prijatelja. Ti, knez, ničesar ne znaš skrivati. Kar koli ti misliš, vse se ti bere na obrazu. Govoriš tudi preodkritosrčno, Nikita Romanovič, dovoli, da ti povem. Včeraj sem se že bal zate, pa tudi jezilo me je, ko si naravnost odgovoril carju, da se nečeš zapisati v opričino.

— Kaj sem mu pa hotel odgovoriti, Boris Teodorovič?

(Dalje prih.)

naj mesta dovolj in še dobro posutih cest, kjer se lahko brez vsake nadlege in nevarnosti za otroke in odraslene ljudi vozi? Sprehajališča pa nikakor niso za tak „sport“. Drugače bi se znalo jahaču v drevoredu primeriti, da ga, ko se bo zaletel zopet s kolesi v kacega šetalca, slednji tako izplača, da bode konjiča za uzdo moral domov peljati. Slavni magistrat pa prosimo, naj na vseh koncih, kjer se pričinja drevored, postavi svarilne table z določnim napisom: „Tukaj voziti in jahati kakoršne koli že konje, tudi železne ali velocipede je prepovedano o vsakem času“. To je zares nujno potrebno, kajti velociped vozi tako tiho, da se prav nič ne sliši, vozi pa tudi tako jadno, da se mu jedva odrasčen človek izogne, kamo-li mali otroci, katerih je v Lattermanovem drevoredu vedno velika množica.

— (Vabilo) na veliko veselico, katero priredi Čitalnica v Bazovici dne 13. julija v prostorih g. M. Urbančič-a v spomin njenega otvorjenja, s sledečim sporedom: 1. Godba „Naprej“. 2. „Rojakom“, poje domači zbor. 3. Godba. 4. Deklamacija „Olika“. 5. „Slovenca dom“, pojo vsi zbori. 6. Godba. 7. „Slovenec sem“, pojo vsi zbori. 8. Godba. 9. Vesela igra „Kje je meja?“. 10. „Hrvaticam“, pojo vsi zbori. 11. Ples, pri kojem svira godba Tržaških veterani. Ustopnina 30 kr. Začetek točno ob 5 uri. K obilnej udeležbi vabi odbor.

— (V toplice) došlo po zadnjih izkazih: v Krapinske toplice 706, v Varaždinske toplice 1343, v Laški trg 294, v Rimske toplice 377, na Slatino 656, na Vrbsko jezero 507 oseb.

— (Hugo Šenk II.) Pri Zagorji živel je mlad obrtnik, ki je imel nenavadno srečo pri nežnem spolu. S štirimi deklinami imel je ob enem znanje, z dvema tako intimno, da so bili tega znanja nasledki že vidljivi. Jednej izmed slednjih pripalo je 500 gld. dedščine, katera se jej je takoj izplačala. Ko naš don Juan o tem izve, nagovori takoj svojo ljubico, naj bi s temi novci kupila malo hišico, v kateri bi on opravljal svojo obrt in oba vkupe živela v srečnem zakonu. Določi se dan, da gresta hišico kupit in deklica reče pri odhodu: „Zdaj greva hišo kupiti. Če pa ne bo iz kupčije nič, pojdem pa v Ljubljano denar v hranilnico uložiti, sama pa žet.“

— Odšla je in ni se vrnila in nihče se ni nekaj časa za to zmenil, češ: šla je žet. Kar vsled deževja narastli potok vrže žensko truplo na breg, v katerem so spoznali omenjeno deklinjo. Sum je takoj letel na mladega obrtnika in ker se je dokazalo, da je ponesrečena deklinja zadnjokrat bila v njegovej družbi, so ga takoj prijeli. Tajil je prav odločno, a ko ga žandar uklenenega mej bliskom in treskom žene mimo cerkve, kjer je ležalo truplo njegove ponesrečene ljubice, ga je neki tako pretreslo, da je takoj mej potom vse obstal in povedal, da je deklici vzel denar ter jo potem raz neko strmino pahnil v potok. Denar se je večinoma še našel, bil je na spodnjo stran mize pribit. — Kdo ve, če ni na tega zločinca uplivala preromantično opisovana zgodovina Šenkova?

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Inomost 11. julija. Cesarjevič Rudolf in cesaričinja Štefanija danes ob 1. uri popoldne s Koroškega semkaj dospela ter bila na kolodvoru po namestniku, mejčasnem vojaškem poveljniku in dvornem svetniku Puthonu pozdravljena. Po zajutruku v vagonu odpeljala sta se naprej v Monakovo.

Pariz 12. julija. Včerajšnji slučaj kolere bil je po izjavi časopisov, sporadičnega značaja.

Marseille 12. julija. Včerajšnji dan jih je osem in trideset za kolero umrlo.

Razne vesti.

* (Kraszewski v ječi.) Nek poljski poslanec obiskal je obsojenega romanopisca Kraszewskega v Devinskej (Magdenburg) trdnjavi in poroča o tem sledeče: „Ko sem dobil dovoljenje obiskati Kraszewskega, podal sem se v njegovo sobo in ostal tam vsaj dve uri. V sobi je samo najpotrebnejša oprava. Ta soba je v pritličji in ima dve okni. Kraszewski se je zelo postaral, suh je kakor okostnica in fizično trpljenje se mu je utisnilo da obrazu. Toži, da nema slasti do jedi. Vsak dan sme sicer dve uri sprehajati se po dvorišču, pa se ne more, ker so mu noge otekle, da ne more dalje časa hoditi. Pritoževal se ni proti vojaškemu oblastnjaku, poveljniku; katerega sem spoznal je prijazen in človekoljuben mož. Jedij dobiva Kraszewski iz mesta, čaj si pripravlja sam. Čita veliko, piše malo, navadno hodi zgodaj spat.“

* (Vse pripravljeno.) Neki francoski prefekt brzojavil je ministru notranjih zadev: Vse potrebno ukrenjeno; vsak na svojem mestu; zdaj pričakujemo samo še kolere.

* (Rešen.) Dopisnik v „Daily News“ poroča kot očitavec naslednji zanimljiv slučaj. Dopisnik sedel je v 4. dan t. m. pred neko kavarno, kar pridejo štiri sanitetni vojaki, ki so na nosilnici nesli za kolero obolelega v bolnico. Vsled velike vročine bili so nosači žejni in stopili so v kavarno, malo se okrepčat, pustivši bolnika zunaj. To ravnanje razsrdilo je bolnika, skočil je kvišku, vrgel odejo raz sebe in pobegnil. Prestrašeni nosači za njim, a neso ga ujeli. Zdravnik, katerega so še isti večer v stanovanje poslali, je nazaj prišel povedal, da je bolnik zopet ozdravel, ker se je vsled dolgega teka jako izdatno potil.

* (Šolstvo v severoamerikanskih Zjedinenih državah.) Iz poslednjega letnega poročila komisije za narodno izobraževanje se razvidi, da je šolstvo v Zjedinenih državah jako napredovalo. V vseh državah se je poučevalo svobodno in brezplačno, tako da je pouk bil dostopen vsem. Ameriške šole so ločene od cerkve, šolstvo vsake države je podrejeno državnemu šolskemu superintendentu; nekaj šolskih okrajev upravlja superintendent sam, druge pa šolski sveti, katere voli narod. Sestav učiteljev se je mnogo zboljšal vsled velikega števila učiteljskih in semeniških. V Zjedinenih državah je 250 učiteljskih in 1500 semeniških. Poučujejo se v njih sledeči predmeti: samostojno spisanje, zgodovina, slovnost, zemljepis, praktična pedagogika, retorika, elementarni nauk iz geologije, botanike, kemije, fizike, fizijologije, aritmetike, geometrije, risanja, muzike in deloma nemški ter francoski jezik. Učitelji, ki se izobražijo v teh šolah, dobé spričevala, da smejo začeti svoje delo. V Zjedinenih državah je 30.000 ljudskih učiteljev, mej katerimi je $\frac{1}{5}$ ženskih. Srednja plača učiteljev znaša 50 dolarjev na mesec, učiteljice pa 30 dolarjev, v mestih pa znaša 750—2500 dolarjev plača učiteljev in 650—1500 dolarjev plača učiteljice na leto. Mestne šole imajo skoraj povsod po 8 razredov. Na žensko izobraževanje se v Zjedinenih državah ravno tako gleda, kakor na moško. Večina učnih močij na ljudskih šolah, je kakor smo že omenili ženskih in 230 je šol za višjo žensko izobraževanje z 2230 učitelji in učiteljicami. Vseučilišča, kolegije in akademije so z malimi izjemami dostopne ženskam. Na jugu se zlasti mej barbastim plemenom opazuje velik napredek. To plemo ima dozdaj že 47 normalnih šol za izobraževanje učiteljev in učiteljic in 17.816 ljudskih šol. Poleg tega pa ima barbasto plemo na jugu: 24 inštitutov, 17 vseučilišč in kolegij, 22 bogoslovskih šol, 3 pravznanjske šole, 2 medicinski šoli in 2 zavoda za slepe in gluheleme.

* (Slamnat ure.) V posilnej delalnici na Českem izdelal je nek mladenič, ki je tam zaprt, uro iz slame. V primeru meri pet centimetrov, in je dva centimetra debela. Ura dobro gre, in se mora vsakih šest ur naviti. Izumitelj misli jo tako predelati, da bode šla na dvanajst ur.

* (Ura, katere ne popravi noben urar na svetu.) V tihi in prijetni družinski sobi znane Dunajskega bankirja stoji 6 ur, ki kažejo starost vsacega posamičnega družinskega uda. Te ure imajo namen, dotičnim osobam dan na dan naznanjati čas preteklega življenja in jih vedno opominjati na žalostno resnico, kako hitro mine čas na svetu. Na letošnjo binkoštno nedeljo je kazala očetova ura 51 let, 6 mesecev in 14 dnij in ona najstarejše hčere 18. pomlad in nekaj malega ur, ko je praznovala ravno svoj rojstni dan. Tudi ure njenih mlajših sester so kazale prav natanko starost. Le kazalci na materni uri se ne premičejo in ne kažejo prave starosti. Hudobni jeziki trdijo, da je uro ne še tako stare gospe soproge nevidna roka že velikokrat potrla, ker je kazalce na njej nazaj premikovala. Vsi Dunajski urarji so jo že popravljali, a nobenemu se ne posreči, kazalce tako urediti, da bi se s časom naprej pomikali in pravo starost hišne gospodinje naznanjali. Vedno prestavi skrivna moč kazalce nazaj — v leta cvetoče mladosti.

* (Otrok morilec.) Dve grozni vesti čitamo v nemških časopisih. V Kolonji utonil je preteklo sredo 5leten otrok. Ko so našli in ogledali truplo, poizvedelo so se podrobnosti, ki so v resnici strahovite. Utopljeni šel je v sredo s 7letnim dečakom, sinom ponočnega čuvaja k Reni, kjer ga je slednji pahnil v vodo. Ko je utapljačič se otrok prišel na površje in klical po stariših, suni ga mladi morilec zopet in menda s težkim kamenom udari po glavi, ker se na lobanji pozna buda rana. Sedemletni morilec je že par otrok pahnil v vodo, katere so pa rešili, obtožen je tudi tatvine. Toliko spridenosti v takej mladosti. — V Barmenu pa je 16leten deček z nožem pobil 11letno Emilijo auf dem Thye, truplo zavlekel v klet, potem pa samega sebe poskušal umoriti, da so ga vsled ran prenesli v bolnico.

* (Ženske, ki se branijo plačati davek.) Samostojne ženske, katerim je angleška spodnja zbornica odrekla volilno pravico, začenjajo na ta sklep odgovarjati s tem, da nečejo plačevati davka. Neka gospica Henriette Müller, že bolj priletna dama, katera pripada k prvim boriteljicam za ženske pravice in je član Londonskega šolskega sveta, se je tako daleč ustavljala, da so jej davkarske oblasti morale hišno opravo zarubiti. Po izvršenej rubežni zbral se je v njenem salonu meeting jednako-

mislečih dam, ki je jako zabavljajl čez parlament in sklenil sledečo resolucijo: „Načelo angleške ustave je, da je obdačenje brez zastopstva tiranija, in želeli je, da bi se tudi več drugih dam poslužilo v angleškeje zgodovini tako pogosto rabljene metode, ustavljati se plačevanju davkov, dokler se ženskam ne dovoli pravica glasovanja, in mi vabimo druge hišne najemnice, da posnemajo vzgled gospodičine Müller.“ To resolucijo je podpirala gospodičina Müller s posebnim govorom, v katerem je rekla mej drugim: „Vslelej je težko ženskeje, upirati se proti postavam in oblastim, a velika nevolja, katero sem občutila, ko so spodnja zbornica, vlada in še celo Gladstone izrekli se proti ženskeje volilnej pravici, mi je pregnala vse premisleke... Vsako žensko v Angliji je to globoko razžalilo. To razžaljenje se mora povsod grajati.“ Število Gladstonovih nasprotnikov se je s tem tedaj zopet pomnožilo.

* (Kaj pijan Nemec še spiti hoče.) Nek Bavarec se je peljal nedavno v parobrodu po Starenberškem jezeru. Ker je, precej pijan, posebne sitnosti prodajal, popotnike nadlegoval in razgrajal, mu razdraženi kapitan zagrozi rekoč: „Mirujte že jedenkrat in usedite se, sicer vas vržem v jezero!“ Nato se odreže Bavarec: „Če mi to še jedenkrat rečeš, bom izpil vsó mlako, potem se pa znaš po pesku na svojih sanah domov peljati!“

Sokolovci pozor!

Častiti društveniki naj se jutri zberó v Čitalnici točno ob 3. uri popoldne, ker moramo oditi v Vodmat četrt ure prej, nego je bilo nameravano. Isto tako se še jedenkrat prosi, naj se blagovolé udeležiti mnogobrojno.

Na zdravje!

Odbor „Sokola“.

Poziv.

Pevci Čitalnice Ljubljanske udeležé se svečanosti, pri kateri se bode v spomin navzočnosti presvitlega cesarja v Vodmatu pri hiši g. župana Bavdeka odkrila spominska plošča. V ta namen se uljudno vabijo, da se jutri ob 3. uri popoldne zberó na Krakovskem nasipu, od koder se odpeljejo v okrašenih čolnih z društveno zastavo po vodi v Vodmat. Vabi se tudi drugo p. n. občinstvo k udeležbi. Vožnja v čolnu stane za osobo 30 kr.

Javne dražbe.

14. julija: 1. eks. držb. pos. Helene Kalan iz Trnovskega predmestja v Ljubljani, 1200 gld., v Ljubljani. 1. eks. držb. pos. Franca Šušnaka iz Gorenje Save, 388 gld., v Kranji. 1. eks. držb. pos. Josipu Peterlina iz Velike Slivovica, 1370 gld., v Velikih Laščah.

15. julija: 1. eks. držb. pos. Franca Kopatina iz Št. Vida, 1580 gld., v Vipavi. 1. eks. držb. pos. Franca Prelca z Slapa, 200 gld., v Vipavi. 1. eks. držb. pos. Franca Kalana iz Spodnje Pesnice, 4265 gld., v Kranji. 1. eks. držb. pos. Franca Janežica iz Medvedjeka 665 gld., v Trebnem.

Tujci:

dne 10. julija.

Evropa: Lohberg z Dunaja. — Lončarič iz Reke. Pri **Slonu:** Beleč iz Št. Martina. — Groffaja Celpio iz Lvova.

Pri **Malič:** Hochsinger z Dunaja. — Starzynski iz Gorice. — Deutsch z Dunaja.

Meteorološko poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Mokrina v mm.
11. julija	7. zjutraj	731.78 mm.	+17.8°C	sl. jz.	jas.	40.00 mm.
	2. pop.	731.97 mm.	+26.4°C	sl. jvz.	d. jas.	
	9. zvečer	735.08 mm.	+18.8°C	sl. jvz.	d. jas.	dežja.

Srednja temperatura +21.0°, za 2.1° nad normalom.

Dunajska borza

dné 12. julija t. l.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Papirna renta a	80 gld.	40	kr.
Srebrna renta	81	50	„
Zlata renta	103	20	„
5% marca renta	95	70	„
Akcije narodne banke	854	—	„
Kreditne akcije	300	—	„
London	121	85	„
Srebro	—	—	„
Napol.	9	67	„
C. kr. cekini	5	76	„
Nemške marke	59	55	„
4% državne srečke iz l. 1854	250 gld.	125	„
Državne srečke iz l. 1864	100 gld.	168	50
4% avstr. zlata renta, davka prosta	102	90	„
Ogrska zlata renta 6%	122	10	„
„ 4%	91	—	„
„ 5%	88	—	„
5% štajerske zemljišč. odvez. oblig.	104	50	„
Dunava reg. srečke 5%	100 gld.	115	50
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	121	20	„
Prior. oblig. Elizabetine zapad. železnice	107	70	„
Prior. oblig. Ferdinandove sev. železnice	106	—	„
Kreditne srečke	100 gld.	176	—
Rudolfove srečke	10	18	75
Akcije anglo-avstr. banke	120	108	—
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.	216	—	„

Mejnarodna linija. Iz Trsta v Novi-Jork naravnost.

Veliki prvorazredni parniki te linije vozijo redno v Novi-Jork in vsprejemajo blago in potnike po najnižjih cenah in z najboljšo postrežbo.

V NOVI-JORK. — Odhod iz TRSTA.

Parnik „East Anglia“, 3400 ton, v 15. dan julija.
„Germania“, 4200 „ v 30. „

Potniki naj se obrnejo na

J. TERKULE,

generalnega pasažnega agenta,

Via dell' Arsenale Nr. 13, Teatro Comunale, v Trstu.

Kajuta za potnike 200 gold. — Vmesni krov 60 gold.

Zaradi vožnje blaga obrne naj se na **Emiliano d' Ant. Poglayen**, generalni agent. (444—1)

HENRIK LANZ na DUNAJU

III., Hintere Zollamtsstrasse 13a

prilporeča svoje odlikovane, nepresegljive:

mlatilnice, ki se gonijo z rokami, z živino in z vodo; rezalnice za krme in repo, žrmlje (domače mline), trijere in stroje za čiščenje itd.

Najnovejše konstrukcije, najboljše sisteme, jamstvo, nizke cene.

Dozdaj se je razprodalo nad 100.000 strojev. — Ilustrovani katalogi gratis in franko.

Zvedeni agenti in prekupei se iščejo. (416—2)

Darila za birmo

v bogatej izberi po najnižjih cenah

prilporeča

(429—4)

JOSIP GEBA,

Slonove ulice št. 11. urar. Slonove ulice št. 11.

Polkrita nova kočija

proda se

(445—1)

v Kolodvorskih ulicah št. 22.

Po najvišjih cenah kupuje se

kotlovina (kufer), cin, cink in staro železo

pri

(442—1)

Ivanu Dolhar-ji

v Hrenovih ulicah št. 4 v Ljubljani.

Ravno tam se dobivajo tudi štedilna ognjišča (Sparherde), ki se uzidavajo, ter se preskrbi tudi njih uzidanje.

Jordan-ovo

zdravilo za kurja očesa

prilporeča se vsem, ki trpijo na tem, najtoplejše, ker vsako še tako ukorenineno zlo absolutno in brez bolečin ozdravi in se plača le vseh.

Cena polovici steklenice 25 kr., celi steklenici 50 kr.

Andr. Jordan-ova

droguerija v Chrudimu.

Po pošti 10 kr. več za poštno marko.

Zaloga v Ljubljani pri gospodu lekarji **Jul. pl. Trnkoczy-jl.** (439—2)

Vlahov.

Lek, pripravljen po **Romanu Vlahov-u** v Šibeniku (v Dalmaciji).

Podružnica: V Trstu, Via della pesa št. 8.

Ta lek je z dekretom od visokih c. kr. oblastij poskušen in od mnogih medicinskih redkosti prilporečan.

Patentovala ga je vlada združenih držav Severo-Amerikanskih in odlikovala z zlato svetinjo!!

Kako se je priljubil ta lek v zadnjih desetih letih pri velikem občinstvu, kažejo mnogi brojura spricevala in zahvalna pisma, ki so došla izumitelju.

Ta lek gotovo pomaga pri slabem prebavljenju, koliki, zlatej žili, pomanjkanju apetita, prehajalne mrzlici, slabem in pokvarjenem želodcu, ženskih boleznih, glavobolji, kroničnih boleznih na jetrah in vranici in pri morski bolezni itd. itd. Zlasti služi za notranje čiščenje in sploh jako utrjuje zdravje.

Vsaakej steklenici pridana je brošura z nakazilom, kako rabiti.

Da se pa izogne ponarejanju, prosimo p. n. kupovalce paziti na to, da je na steklenici samej, na napisnem listku in v brošuri ime **Romanu Vlahov** zaznamovano in ravno tako užgano na zamašku. (340—8)

Zaloge imajo: v Ljubljani: H. L. Wenzel, M. Kirbisch, Ant. Stupan, Fran. Erfelt, G. Gnesda, J. Trinker, Luka Tavcar, lekarnar G. P. ecoli, Ivan Calcar, M. Voltmann, Rud. König, restavratör južne železnice; v Laških Toplicah: Teodor Gunkel; v Laškem trgu: W. Gedlicka, hotel Flosser; v Celji: Tom. Schuch, hotel Elephant, A. Bareck, lekarnar Baumbach, Karol Petrick; v Mariboru: M. Berdajs, Vilhelmina Irstitsch, Ivan Pobeschin, Jos. Schibert, sladčičar A. Reichman; v Celovci: Jos. Ivoš; v Beljaku: Pet. J. Merlin, Marija Turnovsky; v Trbižu: A. Fiebing, hotel de la Gar.

Izdatelj in odgovorni urednik: Ivan Železnikar.

Japonska velikanska ajda

prava in naravnost došla, je letos po 22 kr. kg., kdor je več vzame, še ceneji. Za zanesljivo kaljivost se garantira.

J. R. Paulin v Ljubljani, (416—1)

zaloga špecerijskega blaga, „pri voglu“.

VIZITNICE

prilporeča

„NARODNA TISKARNA“

v Ljubljani.

Več stanovanj

se odda o sv. Mihelu v izvrstno popravljene hiši št. 48 na Poljanskem nasipu; sobe in kuhinje so vse lepo obnovljene.

(412—3)

M. Zdešar.

O, kako sem debel!

sliši se pogostem tožiti gospode in gospe, kakor bi proti temu ne bilo nikakega zdravila. Samo nove, po mnogih medicinskih časopisih prilporečane

šotne vinske pile

(Moor-Wein-Pillen)

pomagajo, da se telo shujša, ne da bi škodovala zdravju. Narejajo telo vitko in mu dajó gibčnost in zdravje. — Dobivajo se v škatljicah po dve pušici za 2 gld. 30 kr. Zaloga v Ljubljani samo pri gospodu lekarji **J. Swobodi.** (435—1)

Glavna zaloga naravnih rudninskih vodá in studencí:

Adelaidin studenec, Bilinska kislá voda, Carinthia-studenec, Emski Viktorija-studenec, Emski hrenček, Franc Josipov grenki vir, Friedrichshallna grenká voda, Gleichbergski Konstantinov vir, Sv. Ivana vir, Emin vir, Klausenski jekleni vir, Giesshüblerska kislá voda, Hallska jedná voda, Hunyadi-jeva grenká voda, Karlsbadská mlínšica, Gradska voda in vrelec, Marienbadská križná voda, Preblavská kislá voda, Kron-dorfska kislá voda, Bilnaska in Saidshüdska grenká voda, Rodanjska kislá voda, Rakoczy grenká voda, Rogatska kislá voda, Rimski studenec, Ofenski Viktorija-studenec, Selters voda, Sv. Lovrenca jeklena kislina, Karlsbadská vrelská sol, Marienbadská in Hallska jedná sol, Emske pastile, Bilinske pastile itd.

Že 26 let obstoječa trgovina z rudninskimi vodami daje ne samo sanitetnemu uradu, nego tudi vsakemu izmed naročnikov izvrne fakture na razpolaganje, da se vsako lahko preveri, da so sklenice napolnene s pravimi frišimi imenovanimi vodami. S spoštovanjem

Peter Lassnik v Ljubljani. (317—10)

(Popise o vodah in brošure zastonj.)

Trgovska akademija v Chrudimu.

Začetkom novega šolskega leta (15. septembra 1884) odpre se v Chrudimu tretji tečaj trgovske akademije.

Chrudimska trgovska akademija, ustanovljena in vzdrževana po Ghрудimskej mestnej občini s podporo visokega državnega upraviteljstva in drugih udeležencev, deluje kot višja komercijalna šola na to, da pripravlja učence na podlagi občne znanstvene, moralne ter strokovne izomike za trgovski stan in sorodna mu stališča. Zavod obstoji iz treh letnih tečajev ter se uvrščuje zaradi širnega delokroga mej srednje šole. V prvi razred vsprejemajo se kot redni učenci oni, ki so z dobrim vspehom dovršili IV. razred gimnazija, realke ali realnega gimnazija, ter so pri vsprejemnem izpitu dokazali svojo zrelost. Izrednim učencem je na prosto voljo dano, poslušati posamezne predmete.

Šolnina znaša v trgovskej akademiji za vsak tečaj 50 gld. na leto.

Oni abiturijenti, ki so pred ustopom v trgovsko akademijo z vspehom prebili IV. razred kacega gimnazija, realke ali realnega gimnazija, imajo vsled naredbe s 13. junija 1884, št. 10.476, pravico za ugodnost jednoletnega prostovoljca.

Oglasila vsprejemajo se od 12. do 15. septembra pri vodstvu tega zavoda, katero je rado voljno pripravljeno takoj odgovoriti na vsa zahtevana vprašanja.

V CHRUDIMU, v 1. dan julija 1884.

Za kuratorij trgovske akademije:

Dr. Machek, župan.

(443—1)

Od sveže napolnitve 1884. leta došla.

Radenska slatina (štajerski Vichy).

Ta slatina je mej mnogimi kislimi vodami neoporekljivo jedná najvažnijih, znabiti celo najboljša iz vseh. Nema samo jako mnogo ogljenčeve kisline v sebi (ter je zaradi svojega prijetnega kiselastega okusa priljubljena in mnogo zahtevana luxus pijača), nego se nahajajo v njej tudi najizvrstnejše snovi slatinske, posebno alkalije, v veliko večji meri, kakor pa se dobé pri večini drugih mineralnih vodá.

Z ozirom na obilnost njenih stalnih in izhlapljivih osnovnih del more se jej samo Bilin staviti v spored, pa tudi ta „kralj vseh natronovih kislíc“ ne dosega njene mineralne vsebine. Zbog svojega lithiona je ta slatina celo specijaliteta, ali drugače rečeno: mineralni vrec, kateremu ni para. Izredne je uspešnosti pri boleznih v mehurji, kamnu, B ightijevem spridenji obistij, pri želodčnem in črevesnem kataru, zlatenici, zagnjetenemu drobu, naduhi, sušici, pri otečenih bezgalkah, krofu, trganji in protinu.

Ker je ogljenčeva kislina njena glavna snov in topilo ostalih, prilporeča se tudi kot hladilni pitek s svojim prijetno kiselastim okusom in obilnimi penami in z lastnostjo, da obdržuje svoje pline, tako da ima, če prav se razpošilja v steklenicah, se pretresa in dolgo časa hrani, več takih izhlapljivih snovi v sebi, ko druge mineralne vode. Celo otroci jo radi pijó, bodisi samo ali pa z mlekom primešano. Z vinom ali pa s citro-novim sokom in sladkorom pomešana daje zelo prijetno, jako penečo se pijačo, katerej pravijo „mineralni šampanjec“.

Radenska slatina ostane celo na dolgem potovanji po morji in po večletnej shrambi popolnem dobra in pitna.

Glavna zaloga za vso Kranjsko

je pri

Ferdinandu Plautz-u,

trgovcu v Ljubljani na Starem trgu.

Nadalje imajo še zaloge: V Rudolfovem **Adolf Pauser**, v Ribnici **Ivan Lušin**, v Žužemperku **Dom. Dereani**, v Litiji **Ivan Wakonigg**, na Vrhniki **G. Golob & C.**, v Postojini **A. Lavrenčič**, v Skofjeji **Loki Ivan Nep. Plautz sen.**, v Zagorji **Andrej Mihelčič**, v Višnji Gori **Anton Stepec**, v Kranji **A. Omersa**, v Trzinu **F. Omersa**, v Vipavi **A. Ditrich**, v Kočevji **Edvard Hofman**, v Toplicah **zdravilni in kopalni zavod.** (260—5)

Lastnina in tisk „Narodne Tiskarne“.